

عشق زخم (۱)

شرحی عرفانی بر اسماء جوشن
سالک الی الله سید علی نجفی رحمته

چون میسر نیست با من کام او
عشق بازی می‌کنم با نام او

سرشناسه: نجفی یزدی، سیدعلی، ۱۳۷۱-۱۳۲۶.
عنوان و پدیدآور: کامی از نام / هیأت تحریریه مؤسسه فرهنگی مطالعاتی - شمس الشموس.
مشخصات نشر: تهران: شمس الشموس، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۲۵۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۱۰-۱۲-۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا.
یادداشت: کتابنامه: ص. [۲۵۳] - ۲۵۶؛ همچنین زیرنویس
عنوان دیگر: شرحی عرفانی بر اسما جوشن سالک الی‌الله سید علی نجفی(ره)
موضوع: نجفی یزدی، سید علی، ۱۳۲۶-۱۳۷۱ -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها.
موضوع: خدا -- نام‌ها.
موضوع: خدا -- صفات.
شناسه افزوده: مؤسسه فرهنگی-مطالعاتی شمس الشموس.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۲ ک ۲ ن ۱۵۳/۵ BP
رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۳۹۲
شماره کتابخانه ملی: ۳۲۵۴۴۹

عنوان: کامی از نام(۱)؛ شرحی عرفانی بر اسما جوشن کبیر، سالک الی‌الله سیدعلی نجفی(ره)
پدیدآور: هیئت تحریریه مؤسسه فرهنگی - مطالعاتی شمس الشموس
ناشر: انتشارات مؤسسه فرهنگی - مطالعاتی شمس الشموس
نوبت چاپ: دوم، زمستان ۱۴۰۱
شمارگان: ۵۰۰ جلد
قیمت: ۱۹۸.۰۰۰ تومان (این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است).

تهران، خیابان شهید مطهری، خیابان میرعماد، نبش کوچه دوست‌محمدی، پلاک ۱۵.

تلفن: ۰۹۱۰۱۹۳۲۱۱۴، ۰۸۶۰۳۰۹۵۱

آدرس سایت: www.shamsbook.com پیج اینستاگرام: @shams_publication

مؤسسه فرهنگی - مطالعاتی شمس الشموس

دانشجویان دانشگاه‌های تهران

پیش گفتار

کتابی که پیش رو دارید جلد اول از معارف متعالیه‌ای است در شرح اسماء حُسنای الهی که از روح قدسی مردی از سلالهٔ احمدی عَلَيْهِ السَّلَامُ تراوش نموده است. عارفی که با قلبی طاهر سحرگهان در معرض نفحات رحمانی می‌نشست و مترصد تنزل اسماء الله می‌شد و آنچه را که بر قلب لطیفش وارد می‌شد و شهود می‌کرد، بی‌دریغ به طالبان طریقِ اِلی‌الله عنایت می‌کرد و با این بذل و بخشش ظرفی وسیع‌تر برای پذیرش انوار الهی تحصیل می‌کرد. آری، به حقیقت معنای این کلام حضرت حتمی مرتبت عَلَيْهِ السَّلَامُ را با گوش هوش دریافته بود که فرمودند: «إِنَّ لِرَبِّكُمْ فِي أَيَّامِ دَهْرِكُمْ نَفَحَاتٍ أَلَا فَتَعَرَّضُوا لَهَا»^۱ البته اتصال به عالم اسماء الله و کسب فیض مستقیم از محضر حضرات محمدیین، صلوات الله علیهم اجمعین، که همان حقیقت اسماء الله هستند،^۲ شیوهٔ این اولیای الهی است. آیت الله سیدعلی قاضی در خصوص نزول اسماء الله می‌فرمودند:

«علم اسماء حسنی بعد از علوم توحید از اشرف علوم است... و نیز وارد شده است که
"الْأَسْمَاءُ تُنَزَّلُ مِنَ السَّمَاءِ" ...»^۳.

علامه طباطبایی نیز می‌فرمودند:

«هنگامی که نفس به ملکاتی دست یافت که حاجب و پردهٔ کلیات نیست، احياناً می‌تواند به انوار عالم تجرد و وجود آن‌ها که در روشنی و درخشندگی و جمال و کمال قابل اندازه‌گیری و مقایسه با علم مثال نیستند، اشرف و احاطه پیدا نماید. این اشرف نفس تکرار می‌شود تا اینکه نفس به تمام تمکن خود دست می‌یابد و آن را برای خود مقام قرار داده و درجه به

۱- الوافی، ج ۱، ص ۵۵۲.

۲- الکافی، ج ۱، ص ۱۴۴: «نَحْنُ وَ اللهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى».

۳- عطش، ص ۳۳۰.

درجه ترقی می‌کند تا اینکه به نشئه اسماء نایل می‌شود و این نشئه اسماء عالم محض و خالص و بحت و ناب است و سراسرش درخشندگی و فروغ است که ذره‌ای در آن تیرگی و آلودگی یافت نمی‌شود؛ پس نفس همه چیز را در آنجا ناب و خالص مشاهده می‌کند: علم ناب، قدرت ناب، حیات ناب، وجود و ثبوت، درخشندگی و فروغ، جمال و جلال، کمال، سعادت و عزت، سرور و قشنگی و خوش‌ترکیبی. این مشاهدات ناب ادامه دارد تا اینکه نفس به اسماء و صفات ملحق شود. سپس در ذات والای الهی محو شود و فانی گردد. در این هنگام است که به تبع غیب حق غایب می‌گردد و به فناى ذاتش فانی می‌شود و به بقاءالله که پاک و متعالی از هر نقصی است باقی می‌ماند.^۱

حضرت آیت‌الله جوادی آملی درباره اهمیت معرفت به اسماء‌الله می‌فرماید:

«مقصود از معرفت خدای سبحان شناخت ذات اقدس او با اسمای حسناى وی است که برخی عظیم و بعضی اعظم‌اند و اگر اسمای الهی به‌خوبی شناخته شود، مسئله مبدأ و معاد از یک‌سو و وحی و نبوت از سوی دیگر معلوم می‌گردد.»^۲

و علامه طباطبایی نیز در این خصوص می‌فرماید:

کتاب و سنت، اسمای الهی را واسطه در تنزل وجود می‌داند. اگر در کتاب الهی با دقت نظر کنی، می‌یابی که خداوند در آیات توحیدی مانند آیاتی که در سوره رعد، حدید، حشر و غیر آن است و آیات فراوان دیگر، اسمای خاص را با اسمای عام تعلیل می‌کند و می‌یابی که خداوند سبحان هنگام بیان آفرینش و قوام دادن به هستی و اشکال گوناگون افاضه و اعطا و نیز در مرحله بازگشت مانند مرگ و برزخ و حشر و غیر آن، آن‌ها را با نام‌هایی که مفهوم متناسبی با هریک از این موارد دارد، تعلیل می‌کند و شاید در بیش از پانصد آیه به چنین چیزی دست یابی، تا آنجا که در مرحله اعتبار نیز مانند تکلیف کردن این امر وجود دارد و اگر در روابط میان اسماء و مادون آن دقت کنی، از ویژگی‌های اسماء به بسیاری از شئون تنزلات وجود رهنمون خواهی شد و همین‌طور بالعکس، آن‌گاه به علمی دست خواهی یافت که به اندازه نیاید اگر از آنان باشی که خداوند از رحمتش دو بهره نصیبشان نموده و نوری برایشان قرار داده که با آن حرکت کنند و همچنین سنت دعاهای فراوانی که از پیامبر ﷺ و خاندان معصومش علیهم‌السلام به ما رسیده، پر است از اسماء و صفات و در بین دعاهای مفصل کمتر دعایی است که در آن چنین مضامینی را نیابیم.^۳

و اما؛ غرض از بیان مطالب فوق، غنیمت شمردن مطالعه مطالب عرشی این عارف وارسته سیدعلی نجفی(ره) است و انسان با مطالعه این بیانات گهربار می‌تواند به سیر و سفری

۱- طریق عرفان، ترجمه رساله الولایه، علامه طباطبایی، ص ۳۱.

۲- توحید در قرآن، ص ۲۵.

۳- رسائل توحیدی، ص ۱۴۴.

روحانی ببردازد و دمی از کثرات این عالم تزاحم بیاساید.

ساقیا بده جامی زآن شراب روحانی

تا دمی بیآسایم زین حجاب جسمانی

دعای جوشن کبیر مشتمل بر هزار و یک اسم مبارک است که توسط حضرت جبرئیل علیه السلام بر قلب عظیم حضرت رسالت پناه، محمد مصطفی صلی الله علیه و آله نازل شده است. حضرت حق، جل شأنه، دردانه خلقتش را در عرصه جهاد اصغر در جوشنی از اسماء خود صیانت نمود، جوشنی که حلقه‌هایش اسماء حسناى الهی و هر حلقه‌اش بابی از معارف الوهی برای سالکین طریق کوی دوست در عرصه جهاد اکبر است تا در وادی سلوک تلاششان جهت پیدا کرده و در وادی سیر شاهد وجه آن محبوب ازلی و ابدی در اطوار هستی در بعد آفاق و انفس باشند. آن کریم بنده‌نواز در ماه رمضان که ماه میهمانی و پذیرایی و ماه هم‌نشینی او با بندگانش است، بهره‌مندی از این تحفه نبوی صلی الله علیه و آله را برای دوستان خود در این ضیافت آسمانی پسندیده است.

روش شرح این دعا

مرحوم ملاهادی سبزواری این دعا را در کتابی به نام شرح *الاسماء الحسنی* شرح کرده‌اند البته به شرح تمامی اسماء نپرداخته‌اند بلکه به صورت گزینشی بعضی از اسماء را انتخاب کرده و شرح داده‌اند. ایشان علاوه بر آنکه حکیم بوده، عارف بزرگواری نیز بوده است و آرامگاه مطهرش در سبزواری است. هرچند مرحوم سیدعلی نجفی کتاب ایشان را مبنای شرح خود بر اسماء الله قرار داده‌اند لیکن شرح مرحوم حاجی فقط بهانه‌ای برای ورود به بحث بوده و بقیه مطالب جوشش چشمه‌های قلب مصفای او و شهد شهود روح قدسی خود ایشان است.

در پایان برای تمامی طالبان طریق بندگی همچون این بزرگان شرابی از جام شهود و کامی از نام محبوب را از درگاه احدیت خواستاریم.

چون میسر نیست با من کام او

عشق‌بازی می‌کنم با نام او

قبل از مطالعه کتاب، لازم است نکات ذیل را برای خوانندگان محترم یادآور شویم:

- ۱- چون این سخنرانی‌ها در فضای سیاسی-اجتماعی سال‌های ۶۷ تا ۷۱ ایراد شده است سعی این مؤسسه بر آن بوده که تا حد امکان کتاب را از فضای محدود به زمانی خاص خارج و مطالبی که متناسب با مقتضیات آن روز جامعه بیان شده است را حذف نماید تا پیوستگی مطالب کتاب بهتر رعایت شده و متن کتاب برای هر خواننده‌ای در هر زمانی گویا باشد.
- ۲- در گزینش اسماء شرح شده سعی بر آن بوده که اگر مطلبی می‌تواند مقدمه‌ای برای فهم عمیق‌تر اسماء دیگر باشد، در اوایل کتاب گنجانده شود.
- ۳- با توجه به تعداد اسماء شرح شده توسط ایشان و محدودیت حجم کتاب، این مؤسسه تصمیم دارد تا این شروح را در چندین مجلد منتشر کند که کتاب حاضر اولین مجلد از این دوره بوده و مشتمل بر شرح دوازده اسم از اسماء الهی می‌باشد.
- ۴- دقت و عمق این معارف خود حکایت از قدرت فکری و عرفانی این مرد بزرگ دارد و قوت و نورانیت بیانات ایشان تماماً مرهون معارف دریافتی از محضر قرآن و عترت است که خود با تمام وجود آن معارف را چشیده و از آن سیراب شده بود. لذا این مؤسسه سعی نموده است تا حد امکان منابع روایی و فرآنی سخنان ایشان را به صورت پانویس برای استفاده هرچه بیشتر خوانندگان عزیز درج نماید.
- ۶- این بزرگوار به آقای سیدعلی نجفی یزدی معروف هستند و نام اصلی ایشان سید محمدعلی نجفی یزدی می‌باشد. در این کتاب از نام معروف ایشان استفاده شده است.
- ۷- مجموعه سخنرانی‌های این عالم عامل، توسط این مؤسسه و با کمک فرزند برومندشان جمع‌آوری شده است و این مؤسسه درصدد آن است که شرح حال و نیز بیانات ارزشمند ایشان را در قالب کتب موضوعی به رشته تحریر درآورد. در پایان از خوانندگان محترم خواهشمندیم جهت غنی‌تر شدن محتوای کتب در دست تألیف، اگر خاطره و یا معارف دیگری از این بزرگوار در دست دارند، در اختیار این مؤسسه قرار دهند و یا به نشانی پستی مؤسسه ارسال فرمایند.

موسسه فرهنگی مطالعاتی شمس‌الشموس

ماه مبارک رمضان ۱۴۳۴ هـ ق

فهرست مطالب

مختصری از شرح حال سید محمدعلی نجفی یزدی (ره) ث

مقدمه

- ۳ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
- ۲ این دعا از سفارشات امیرالمؤمنین (ع) به امام حسین (ع) است.
- ۳ جوشن کبیر زره الهی
- ۳ جوشن کبیر امان نامه الهی
- ۴ تمسک اولیا به اسباب تمسک به غیر خدا نیست.
- ۴ معنای تعلیم پیامبر ﷺ توسط جبرئیل
- ۴ روح القدس میوه کالی از باغ علم ائمه (ع) چشیده است.
- ۵ خلاصی از نار
- ۵ آتش فراق ریشه آتش جهنم است.
- ۵ معنای مخفی بودن اسم اعظم در جوشن کبیر
- ۵ جوشن کبیر صحبت محبوب
- ۵ اسم اعظم لفظ و صوت ندارد
- ۶ با درک اسم اعظم می توان در تکوین عالم دست برد.
- ۶ در مرتبه اسم اعظم، قدرت و علم متحد می شوند.
- ۷ احصاء اسماء به معنای یافتن آن ها در درون خویش است.
- ۷ موجودات مظهر تمام اسماء الهی
- ۷ در هر انسانی ظهور یک اسم بیشتر است.
- ۸ هر موجودی مظهر همه اسماء است اما بعضی اسماء در او ظهور بیشتری دارد.

- ۹ هزار اسم، هزار باب علم.....
- ۹ هر اسمی بایی از علم است.....
- ۹ ترکیب اسماء با هم جلوات جدیدی دارد.....
- ۹ اهل دنیا، اهل آخرت و اهل مولا.....
- ۱۰ لذت اهل دنیا، اهل بهشت و اهل معنا.....
- ۱۱ اسماء الهی را بی صورت و ماده می توان درک کرد.....
- ۱۱ انواع قلب.....
- ۱۳ دنیا جلوه‌ای از آخرت است.....
- ۱۳ اهل الله خود، بهشت‌آفرین هستند.....
- ۱۴ درک جلوات اسماء الهی ظرفیت دل و روح می خواهد.....
- ۱۴ افاضات معنوی به تدریج است.....
- ۱۴ روش شرح این دعا.....

شرح اسم یا ولی الحَسَنَات

- ۱۷ یا ولی الحَسَنَات.....
- ۱۷ حسنه عملی و حسنه نظری.....
- ۱۸ اسماء و اسباب.....
- ۱۸ دیده بصیر اسباب را ذوب می کند.....
- ۱۸ معنای ذوب شدن اسباب.....
- ۱۹ رابطه اسم با مسما.....
- ۲۰ از دید نافذ مؤمن اسم و مسما یکی می شود.....
- ۲۰ نگاه حقی و خلقی به اسباب.....
- ۲۰ فرق اسباب در عالم تکوین با عالم انسانی.....
- ۲۰ اسباب از طرف خلق اسباب هستند و از طرف خدا سببی نیست.....
- ۲۰ دیده سبب سوراخ کن.....
- ۲۱ سلوک فکری و ذکرری راه کسب دیده سبب سوراخ کن.....
- ۲۱ دارو برای شفا نیاز به اذن شافی دارد.....
- ۲۲ خدا اثرات را به اسباب تفویض نکرده بلکه لحظه به لحظه افاضه می کند.....
- ۲۲ سر توحید.....

- ۲۲..... شرح الرحمن علی العرش استوی.....
- ۲۲..... قرب همه چیز به حق از نگاه خدایی یکسان است.....
- ۲۳..... جمع آیاتی که ظاهراً با هم همخوانی ندارند.....
- ۲۴..... خدا خود متولی کارهای کوچک و روزانه آدمی است.....
- ۲۴..... در خوردن و آشامیدن هم دست خدا را ببین.....
- ۲۶..... یادآوری الطاف مستقیم خداوند به موسی(ع).....
- ۲۷..... لازمه درک شرک، وزیدن نسیم توحید از جانب حق تعالی بر دل مؤمن.....
- ۲۷..... رفع شرک با مقایسه با توحید ممکن است.....
- ۲۷..... شیرینی محبت خدا جایگزینی ندارد.....
- ۲۸..... منشأ حسنات و سیئات.....
- ۲۸..... حسنات جنبه وجودی و سیئات جنبه عدمی دارند.....
- ۲۸..... برای بعضی خود خدا متولی است.....
- ۲۹..... معنای عصمت.....
- ۲۹..... شیطان مأمور الهی و از مظاهر اسم یا مصل است.....
- ۲۹..... تسلط ابلیس بر چه کسانی است.....
- ۳۰..... صراط مستقیم.....
- ۳۰..... کسی که در دنیا در حسنه‌های به طرفین تلفزید در صراط هم نخواهد لغزید.....
- ۳۰..... حماقت خالدبن ولید.....
- ۳۰..... حسنات همان صراط مستقیم هستند.....
- ۳۱..... هر کسی اجازه نظر دادن در معارف را ندارد.....
- ۳۲..... اثرات قرار گرفتن روی مدار تعادل.....
- ۳۳..... با فرمان هرز نمی‌توان از جای باریک و تنگ رد شد.....

شرح اسم یا قَابِلِ التَّوْبَاتِ

- ۳۷..... یا قَابِلِ التَّوْبَاتِ.....
- ۳۷..... با تجلی یا تواب برگشت به خدا ممکن می‌شود.....
- ۳۷..... توبه موحدانه و مشرکانه.....
- ۳۷..... یکی از ارکان توبه دوام توبه است.....
- ۳۷..... توفیق و قبول توبه هر دو از خداست.....

- ۳۸..... مستغفر لفظی بدون ترک گناه مسخره‌گر است.
- ۳۸..... طلبکاری در توبه از عوارض توبه مشرکانه است.
- ۳۸..... توبه مشرکانه یک لغزش اعتقادی و قلبی است.
- ۳۸..... توبه عبید.....
- ۳۸..... توبه‌ای که به خاطر خدا نباشد مثل سرطان قابل برگشت است.
- ۳۸..... توبه حقیقی پشیمانی از بدی خود عمل و شرمساری از خدا.
- ۳۹..... توبه و شکستن مداوم آن مانند رفت‌وبرگشت در یک بن‌بست است.
- ۴۰..... توبه و حالت اضطرار.....
- ۴۰..... با هر گناه بهره‌ای از سرمایه عقل کم می‌شود.
- ۴۰..... اهمیت متاع گران‌بهای عقل.....
- ۴۰..... حالت اضطرار بالاتر از حالت توبه است.
- ۴۰..... عقل از دست‌رفته با توبه قابل برگشت نیست.
- ۴۱..... توبه امری لحظه‌ای نیست بلکه فیض آن باید دائم برسد.
- ۴۱..... دل و حال انسان خیلی نوسان دارد.
- ۴۲..... ما محاط و تابع دل هستیم.
- ۴۲..... کراهت دل از گناه، اول قدم توبه.
- ۴۳..... خدا را به چه شناختی؟
- ۴۳..... ریشه گناه در انسان.....
- ۴۴..... ریشه گناهان، جهل خودبینی.....
- ۴۴..... مراتب توبه.....
- ۴۴..... توبه انبیا.....
- ۴۵..... توبه رسول اکرم(ص) و اهل‌بیت(ع).....
- ۴۵..... امتحانات حضرت یوسف(ع).....
- ۴۷..... تغییر حال دل شرط تحقق برای توبه توجه به غیر خدا.
- ۴۹..... توبه نهایی درک فقر مطلق خود در مقابل خداست.
- ۴۹..... گریه آدم(ع) مقدمه بازگشتش بود.
- ۴۹..... اول خدا به بنده رو می‌کند بعد بنده به سوی خدا توبه می‌کند.
- ۴۹..... با عنایت خود خدا آدم(ع) هم به اقرب وسائل متوسل شد.